

3

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Naděje vidí klas,
když můj tělesný zrak vidí jen hniјící zrnko.“*

Primo Mazzolari

Úvodní slovo

V těchto dnech se vám dostává do rukou již dříve ohlášená publikace o našem kostele. Kromě několika slov o historii kláštera i kostela a jeho uměleckých památkách je v knize především řada barevných fotografií dokumentujících uměleckou a estetickou krásu tohoto chrámu. Snad mohu nabídnout tuto knížečku třeba jako vhodný dárek pro vaše blízké či jen tak k vlastní potěše. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kteří na publikaci pracovali či kdo přispěli svým finančním darem – bez obojího bychom se dnes z této brožurky neradovali. Za všechny zmíním

alespoň autora fotografií pana Libora Teplého s jeho záviděníhodnou schopností nejprve řadu měsíců pozorovat proměny vnitřního prostoru chrámu v závislosti na ročním období i denní době a pak ještě hodiny čekat na to správné světlo pro ten nejlepší záběr.

V souvislosti s tím mě napadá, že právě to patří k životní zralosti i moudrosti: Dokázat vytrvale počkat, až člověk věci spatří v tom pravém světle. To i vám ze srdce přeju.

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

- **Mešní intence na příští rok** se začnou jako obvykle zapisovat od první neděle adventní (t.j. 3. 12. 2006) v sakristii.
- **Na první neděli adventní (3. 12. 2006) bude mši svatou v devět hodin přenášet Český rozhlas 2 – stanice Praha.**
- Stalo se již tradicí, že **prosincový sběr šatstva pro Charitu** manuálně zabezpečuje naše farnost. Velmi proto prosíme všechny ochotné, kteří by mohli přijít na nějakou dobu pomoci s nakládáním do vagonu, aby se hlásili u kostelníka. Termín sběru je pátek 8. 12. 2006 od 12 do 17 hodin a sobota 9. 12. 2006 od 9 do 12 hodin.
- **V pondělí 11. 12. 2006 po večerní mši svaté se uskuteční v kostele brigáda na úklid kostela.** Zveme všechny, kteří chtějí přiložit ruku k dílu a pomoci kostel připravit na slavení Vánoc. Nepotřebujete nic kromě dobré nálady.
- **V neděli 26. 11.** se od 15 hod. na faře (Lidická 6) uskuteční tradiční zdobení perníčků. Zveme všechny děti, menší i s rodiči.
- **Všichni školáci jsou zvaní na mikulášskou besídku** s veselými scénkami skautek a skautů a závěrečnou návštěvou sv. Mikuláše, která se koná **v neděli 3. 12. od 15 hodin na Petrinu (Veveří 17). Přezůvky s sebou.**
- **Ve středu 6. 12. 2006 je mše pro děti a přijde sv. Mikuláš.**

Slovo nemocným

*„At' tě Pán vyslyší v čase soužení,
at' tě ochrání jméno Boha Jakubova.“*

Ž 20, 2

Když člověka postihne nemoc nebo něco jiného, co je pro něj těžké, má dojem, že mu to nepřináší nic pozitivního, ale že ho to spíš poškozují. Tento jeho dojem je způsoben tím, že člověk nechápe všechny souvislosti a neumí si představit, jak to, co je pro něj těžké, působí v jeho duši a jak ji ovlivňuje. Většinou až s odstupem času si člověk uvědomí, co všechno v době nemoci pochopil a co změnilo jeho vztah k lidem kolem něj, jak se změnil jeho vztah k vlastním životním potížím, uvědomí si, že i pro druhé lidi je každé utrpení zdrojem těžkostí, se kterými se musí těžce vyrovnávat, a má proto pochopení pro jejich netrpělivost, nespokojenost nebo pro jednání, které mu působí potíže. Tím, že je člověk odkázaný na pomoc druhých lidí, učí se být pokorný a také vděčný za všechno, čím mu někdo jeho život ulehčí. Když je vnímavý, vede ho to k tomu, že je ochotný, když má později příležitost, aby pomáhal těm, kdo jeho pomoc potřebují, a aby ji poskytoval tak, že tím nikoho nezraňuje nebo neponižuje.

K tomu, aby byl člověk schopen vidět přínos pro svoji osobu, musí vidět za člověkem, který mu pomáhá, Boha, který mu poskytuje pomoc prostřednictvím člověka, kterého mu posílá. Nezáleží na

tom, jakou funkci plní ten, kdo mu pomáhá, ale musí být vděčný za všechno, čím je jeho život usnadněn. Když on sám pak pomáhá tomu, kdo jeho pomoc potřebuje, musí za trpícím člověkem vidět Krista, kterému pomáhá, a musí mít snahu mu svoji pomoc poskytnout co nejdokonaleji. Má mít v této chvíli jistotu, že Ježíš nezapomene na nic, čím mu kdokoliv pomůže v osobě trpícího člověka.

I když se nám vede relativně dobře a nemáme žádné zvláštní potíže, máme si být vědomi toho, že se naše situace může brzy podstatně změnit. Máme být proto vždy připraveni na možnost, že i my se dostaneme do těžké situace, a máme se na ni připravit tím, že se snažíme vyrovnávat s malými problémy, které nás potkávají. Když se budeme umět vyrovnat dobře s malými problémy, budeme připraveni se jednou vyrovnat i s tím, co bude těžké, jestliže se to v našem životě vyskytne. V této oblasti hraje v našem duchovním životě velkou roli pokora, se kterou přijímáme všechno, co se v našem životě vyskytne a co nejsme schopní svými silami změnit. I v této oblasti platí, že se člověk musí umět učit na maličkostech, když chce jednou udělat dobře velké věci.

My nemusíme být naplnění úzkostí a strachem z toho, jak bude náš život v budoucnosti probíhat, protože spoléháme na Boha a na jeho působení v celém našem životě. On nám dal schopnosti, vlohy a příležitosti, které musíme v životě užívat tak, abychom předcházeli tomu, co by nám mohlo škodit. Když tak jednáme, a přesto

se v našem životě těžkosti vyskytnou, můžeme plně počítat s Boží pomocí a mít jistotu, že s ním zvládneme všechno, co nás potká, i když se nám to bude zdát na začátku velmi nesnadné.

J. Šik

Z farní charity

ČAS LETÍ . . .

Vážení a milí farníci a vy všichni, kdo se u sv. Tomáše zúčastňujete slavení mše svaté, nepřehlédněte laskavě následující prosbu.

Čas letí, máme za sebou Dušičky a blíží se advent a pak všemi, hlavně dětmi, toužebně očekávané Vánoce. Jako už delší řadu roků, tak i letos chceme připravit vánoční nadílky pro staré, nemocné a osamělé bratry a sestry. Prosíme vás, abyste nám opět vypomohli s cukrovím, ovocem a ořechy. Bez vaší pomoci se neobejdeme. Předpokládáme, že budeme balit vánoční balíčky v pátek 22. prosince po ranní mši svaté. To, co nám budete moci poskytnout, přineste ve dnech před tímto datem a nejlépe v uvedený den ráno. Děkujeme předem za všechno. Naši prosbu ještě připomeneme v předvánočním čísle Tomáška.

Dobrovolníci farní charity

Advent na Petrově

KATEDRÁLA SV. PETRA A PAVLA – FARNÍ ÚŘAD BRNO-DÓM, PETROV 9

3. 12. 19.30 Adventní koncert v kryptě katedrály, účinkuje skupina Bétel, předprodej vstupenek BKC, Běhounská 17
8. 12. 17.20 Slavnost Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu
Průvod světla z Denisových sadů a pontifikální mše svatá
19.00 Benefiční koncert duchovní hudby, W. A. Mozart: Korunovační mše C dur, Kv. 317, účinkují Dómský smíšený sbor, Brněnský filharmonický sbor Beseda brněnská, orchestr katedrály sv. Petra a Pavla a sólisté, řídí Petr Kolař. Dobrovolné vstupné bude věnováno organizaci APLA pomáhající lidem postižených autismem.
10. 12. 19.30 Adventní koncert s prezentací nového CD s písněmi Václava Přehnal, účinkuje dómská schola „Pavlováček“, vstupné dobrovolné
16. 12. 17.00 Adventní varhanní koncert, účinkují posluchači brněnské konzervatoře
17. 12. 9.00 Pontifikální mše s předáním Betlémského světla
17. 12. 19.30 Adventní koncert duchovní hudby, Pořádá agentura Amneris, předprodej vstupenek BKC, Běhounská 17

Fotbalový turnaj

Začátek byl v 11.00 v salesiánském středisku v Líšni. Byli jsme tam první, tak jsme se pokoušeli rozehrát. Rozehrávali jsme se do doby, než přišli jakubáci a začali organizovat rozcvičku ve velkém stylu. Potom přišlo asi dvacet holek, začaly tleskat a na hřiště vběhli čtyři kluci odněkud z Letovic, nebo tak nějak. Ze začátku se vysvětlovala pravidla. Např. věk na hřišti nesmí přesáhnout 70 let atd. První zápas jsme remízovali a pak už jsme jenom vyhrávali. Co dodat? Za zmínku stojí to, že Letovičáci to po první prohře nějak zabalili a nasadili holky, kterým to přišlo hrozně vtipný. A také to, že i když jsme získali nejvíce bodů z jednotlivých zápasů, přesto se vytvořilo ještě finále. Přestože ve finále (v turnaji od 12 do 16 let) proti nám nastoupili někteří i o deset let starší hráči, turnaj jsme vyhráli. Po bouřlivých oslavách jsme donesli pohár ukázat panu faráři, který řekl, že jestli nevyhrajeme, tak ať se nevracíme. Nenechal mě však odejít, dokud jsem neslíbil, že napíšu alespoň krátký článek.

Honza Zezula

Rozhovor

s redaktorem Tomáška

Stalo se již dobrým zvykem přinášet v každém čísle Tomáška rozhovory s lidmi, kteří k „Tomáškoví“ nějak patří, a i tentokrát zůstaneme věrni této zvyklosti a nabídneme vám rozhovor s šéfredaktorem Tomáška Davidem Svobodou.

Davide, v současné době tě můžeme zahlédnout v kostele jako šťastného otce s miminkem v kočárku či v náručí (dle situace). Ale jak jsme tě mohli vidět, když jsi poprvé vkročil do Božího domu tady u sv. Tomáše?

V mých osmi letech jsme se s rodiči přistěhovali z venkova do Brna. Od toho okamžiku jsem hledal farnost, kam bych takzvaně „dobře zapadnul“. Bylo to období velkého tápání v otázkách víry. Vystřídal jsem několik farností, ale zakotvit se mi podařilo až po cca deseti letech u sv. Tomáše. Snad proto, že střední škola, na níž jsem chodil, spadala pod zdejší farnost, a tak mě to sem tak nějak táhlo. Jen pro úplnost dodám, že mám bratra, kterého to pro změnu táhlo do Líšně.

Kdo byl tvým největším životním vzorem na cestě k víře?

Pro mnohé známý Petr Kmocháček Zelinka, který je rovněž mým biřmovacím kmotrem.

Co tě vedlo k zapojení se do práce na vydávání Tomáška? Kdy a jak to vše stíháš?

Stěžejním bodem života farnosti je setkávání na bohoslužbě. Je ale zásadní chybou se hned potom rozutíkat domů a nevídat si potřeb farnosti či jeden druhého. Jedním z mých koníčků je sazba, takže spojení příjemného s užitečným vedlo k tomu, že jsem svoji energii začal směřovat nejdříve k sepisování článků a později k vydávání celého Tomáška. Když se Vítek Janků, tehdy šéfredaktor zpravodaje, stal ředitelem Centra pro rodinu a vydávání Tomáška se už nemohl věnovat, o tuto pozici nebyla moc rvačka ... Rád bych ale podotkl, že šéfredaktorem je vždy jen ten, kdo tuto roli stíhá. Když nestíhám, tak se jí rád zřeknu a předám ji někomu, kdo se jí v daný okamžik může věnovat lépe a zodpovědněji. Už několikrát jsem tak žádal o pomoc Ondřeje Koalu Váchu. V poslední době se o práci na finální sazbě dělíme s Honzou Lorencem (nedávným kostelníkem), který koneckonců tuto štafetu držel po celou dobu, co jsem byl pracovně v zahraničí.

Neméně zajímavý je tvůj nedávný pobyt v Anglii. Pochopitelně člověk od člověka se liší, nehledě na národnost, ale přesto nějaké zvláštnosti a rozdíly určitě existují. Jaké?

Jsme úplně stejní, ale ovlivnění jinými souvislostmi a jiným životními osudy. Jestli se o Britech tvrdí, že jsou zavření na tom svém malém ostrovním království, tak je

to pravda. To ale není špatně. Kdybychom nežili ve střední Evropě, ale na ostrově, chovali bychom se asi stejně.

Jak jsi byl přijat ve farnosti, do které jsi začal docházet? Jaká je tvá nejhezčí vzpomínka na anglickou farnost?

Město Manchester, ve kterém jsem pracoval, je multikulturním místem. Lidé tam jsou zvyklí na velké množství cizinců, a tím pádem velice otevření a přátelští. Po celou dobu, co jsem docházel do tamní farnosti (teď udělám malou reklamu) sv. Augustina, mě tamní skalní farníci vždy přijímali s otevřenou náručí. Já jsem jim na oplátku mohl povídat o svých blízkých u nás doma a o tom, jak se žije v zemích bývalého Východního bloku.

Domníváš se, že pobyt v Anglii znamená i nějaký posun v tvé víře, v nazírání na křesťanství apod.?

Lowry, Manchester

Nedokážu říct, že posun ve víře. Spíše utvrzení, že lidé, víra, a tedy církve jsou

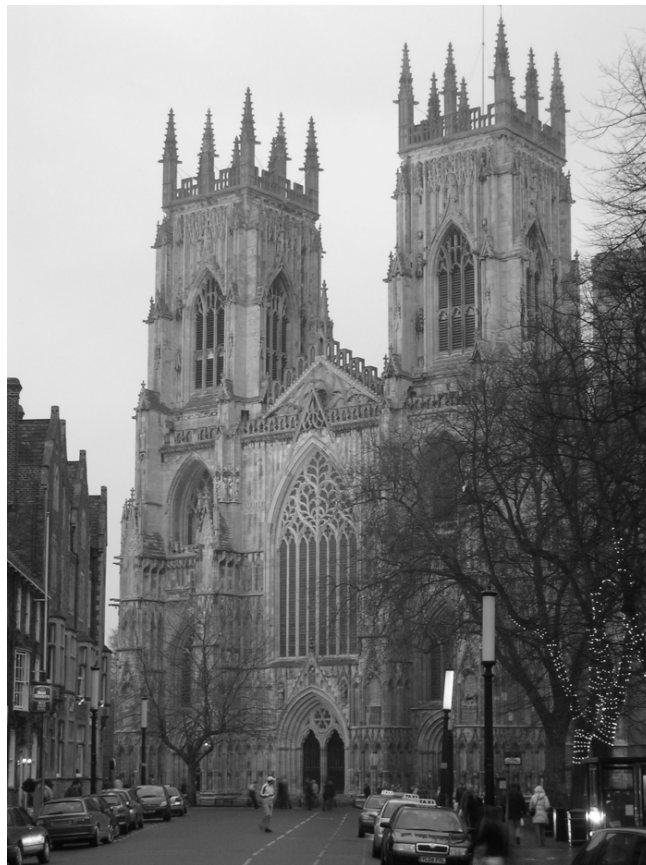
všude stejní. A je jedno, jakým jazykem mluví a jakou mají barvu pleti. Když si sedneš u nás do lavice a vedle tebe si sedne Japonec, tak předpokládáš, že je to jen turista, který si jde nafotit pár snímků na památku. Když si v Anglii sedneš do lavice, tak máš zleva černochoha a zprava Filipínce a je to normální. A pokud se nad tím pozastavuješ, tak je něco v nepořádku s tebou. Až v takovýchto okamžicích si člověk může uvědomit trochu více to, co znamená ta často proklamovaná univerzálnost církve.

Co Angličané (Britové) jako lidé – jejich pověstný anglický klid a chlad a podobně? Napadá mě takový příklad – když v Brně nastoupím do tramvaje na konečné a není zcela naplněna, mohu vidět vyrovnanou řadu lidí sedících na sedadlech pro dva u okna, vedle sebe majíc prázdné místo. Nikdo si nesedne vedle druhého neznámého člověka, individualismus doslova bije do očí. Jak to vypadá v anglické městské dopravě, na ulici, v obchodech ...

Je to úplně stejně jako u nás. Jsou to lidé jako my se stejnými úchylkami (rádi cestují, rádi jí, rádi vtipkují, rádi nakupují, ...). Jen ta jejich příšerná kuchyně! Mají katastrofální stravovací návyky a vůbec pro našinec velmi odměřený přístup k zákazníkům v různých stravovacích zařízeních. Co se týče pohostinství mají tedy co dohánět.

Co anglický humor?

Řekl bych, že spíš Čech pochopí anglickou anekdotu, než že by Brit pochopil naše typicky české vtipky. Aspoň toliko moje osobní zkušenost.

York Minster, York

Jaké je jejich pracovní nasazení, jak tráví víkendy, především neděle?

Nechápu, jak mohou mít tak vysoký životní standard. Nebo spíše, kdo na ně vlastně vydělává. Chodí pozdě do práce, a o to dříve z práce odcházejí. A velice rádi si udělají během dne čas na dobrý čaj nebo kafe. Co se týče trávení volného času, záleží na tom, jak kdo. Narazil jsem tam na různé lidi (kolegové z práce). Jeden

rád trávil volný čas po večírcích, druhý byl dobrovolný záchranář horské služby, jiný měl jako koníčka horolezectví.

Je něco, co bys rád viděl i v našich končinách, a něco, u čeho jsi rád, že se to u nás nestává?

Britská společnost je sociálně i ekonomicky úplně jinde než prostředí, na které jsem zvyklí my. Nelze říci, že lepší nebo horší. V Británii jsou například mnohem větší sociální rozdíly než u nás. Je hodně věcí, které se mi na životě za Kanálem líbily, a taky naopak hromada takových, po kterých netoužím a jsem rád, že je tu nemáme. Pokud mám být konkrétní, tak snad ta již zmiňovaná otevřenost a přátelskost. S ní byla totiž spojena doslova radost při vyřizování na úřadech, nakupování v obchodech atd.

Máš nějaké životní krédo, které tě posiluje především v těžkostech?

Credo in unum Deum!

Děkuji za rozhovor.

Jarka Cýrusová

Čechohrad

Poznámky z pobytu u krajanů na Ukrajině

„Ty jedeš na Ukrajinu. To je úžasný. Do hor, co?“ (kamarádka)

„Na Ukrajině? No tam teda dostanete zabrat. Tam ještě neznají asfalt.“ (instruktor autoškoly)

„Prosím tě, vem si s sebou něco na jídlo. Kdo ví, co tam bude.“ (maminka)

„To mlíko. A smetana. Ryby. A melouny máte ráda? Z Čechohradu se vrátíte dvakrát taková.“ (řádová sestra)

Moje plánované roční učitelské působení v krajské komunitě Čechohrad vyvolávalo tak rozdílné reakce, že bylo zřejmé, že realita bude zcela odlišná a nemá smysl se na pobyt předem moc chystat. Přestože jsem se, aspoň v teoretické rovině, snažila být smířená se vším a připravená na kulturní rozdíly, špatné silnice, vodku, pěstěné ženy a ruštinu, přece mě překvapilo, jak odlišná má představa od Ukrajiny samé byla.

Ukrajinu, jako ostatně asi každou jinou zemi, je těžké poznat z průvodců či zkušeností známých. Konkrétně zde je myslím třeba svézt se maršrůtkou, zúčastnit se Dne učitelů a Dne rajónu a Dne pensionérů a jiných dnů, poslechnout si opravdu upřímně míněná slova o otevřeném srdci a lásce a svornosti, přijmout červený karafiát, ochutnat kartošku, boršč a soljanku či zvládnout příval vodky, již hostitel stále bystře dolévá. Ale k tomu později.

Čechohrad je původní jméno české vesnice Novgorodkovka. Vesnici založili roku 1869 čeští kolonizátoři z východních Čech. Češi vyrazili na Ukrajinu na pozvání Kateřiny II., zlákáni vidinou volné půdy a rychlého výdělku. Většina z nich prý zamýšlela v zemi zůstat jen pár let a pak se s penězi vrátit do Čech. Realita byla zcela jiná a velmi tvrdá. Osadníci nejprve jeli na Krym, ani zde však situace nebyla zdaleka taková, jak předpokládali, proto se část z nich, asi 90 rodin, vydala zpět na sever a usadili se asi 20 km od města Melitopolu. Jak Čechohradští dodnes vzpomínají, cesta byla velmi náročná – vozy táhli psi nebo osadníci sami, v době cesty udeřily mrazy a na nechráněné rovině nebylo kam se schovat před větrem. Kromě zimy byly také problémy s vodou – pro tu chodili do sedm kilometrů vzdálené německé vesnice. Poměrně brzy se však Čechohradští vzdali – v roce 1911 už nebyla ve vesnici ani jedna původní zemljanka, ale dvory.

Vesnice nezůstala ušetřena událostí a následků obou světových válek, strašné bylo zejména období hladomoru ve třicátých letech, uměle vyvolaných komunistickým režimem v Rusku, a represe proti kulakům v padesátých letech (těžko se dnešnímu návštěvníkovi věří tomu, že v místním kulturním domě se konal veřejný proces s „rozkuláčenými“, v němž padly tři rozsudky smrti a mnoho dlouhodobých trestů a deportací. Dodnes stojí na před kulturním domem socha V. I. Lenina, jako je ostatně na východní Ukrajině běžné.)

Čechohradští se dlouho snažili zachovat si svou národní identitu i jazyk, z tohoto důvodu si také hledali partnery jen v rámci vesnice, po nějaké době však tato situace nebyla udržitelná a postupně se míchali s okolním obyvatelstvem. Takže, přestože to průvodci, Ministerstvo školství i Čechohradští sami popírají, česká kultura je zde dnes už menšinovou záležitostí, česky sice mluví skoro všichni staří lidé, poměrně ještě hodně lidé středního věku, ale mladší generace už neumí česky veskrze vůbec, i když vám všichni tvrdí, že rozumí (to ostatně říkají skoro všichni i o angličtině, ale jakmile člověk v daném jazyce promluví, následují rozpaky a vy jste zase odkázán na svou ruštinu). Hosta z Čech ale hned upoutají česká jména, podle nichž Čechohradské poznáte – typický Čechohradčan se jmenuje Chalupník, Sršeň, Samko nebo Rybka, starší generace má česká i jména křestní – Růžena, Josef, Anastázie.

Přestože jsem byla předchozími učiteli varována, že to v Čechohradu s učením češtiny není moc slavné, přesto jsem se naivně spolehla na jejich předchozí sedmileté učitelské působení zde a těšila se na hodiny české konverzace, výuku literatury a divadelní kroužek, jež založím, aby pro děti nebyla čeština jen souborem gramatických struktur. Proto jsem byla dost překvapená, když jsem hned po příjezdu jela s místními mladými „Čechy“ na umělecké turné a slova českého neslyšela.

O týden později jsme na sebe s dětmi hleděly podobně rozpačitě – nerozuměly, natož aby mluvily. Kousek z toho byl, jak jsem později zjistila, ostych před cizincem,

ale opravdu jen kousíček. Nezbylo mi než se opřít o svých deset lekcí ruštiny pro samouky a gestikulaci.

Po svém, zatím dvouměsíčním, pobytu v Čechohradě se mi zdá v podstatě nejvíce českým prostředím kostel. Je to pochopitelně dáno tím, že do kostela chodí převážně starší bábušky (teď už i jejich vnoučata, občas někdo z mladých či středního věku), při farnosti působí česká a slovenská sestra Benedikta a Karola, ale kostel také symbolizuje českou národnost a příslušnost. (Poté, co byl mezi válkami zbořen, byl znovu vystavěn na konci devadesátých let – z peněz sice převážně zahraničních či české vlády, ale také neuvěřitelnou pílí a houževnatostí místních bábušek, které vybíraly po vesnici vajíčka pro zedníky, pekly chleba či nosily cihly.) Babušky také ještě umí spoustu modliteb a starých českých písniček, mnohé dnes už jsou v Čechách zapomenuté, či vznikly mezi kolonizátory, a – opustíme-li na chvíli duchovní pole – umí upéct makové buchty či boží milosti. Ostatně, jak mi trochu smutně řekla moje předchůdkyně, ona začala na českou komunitu věřit až při pohřbu jednoho Čecha, tolik českých slov jako v pohřebním průvodu prý předtím ani potom neslyšela. Doufám, že to není nějaké znamení.

U starší generace je češství ještě přirozená součást jejich života – česky s nimi mluvili rodiče, česky se zpívalo na draní peří, a jak vzpomíná moje čtyřicetiletá kamarádka Rája, česky mluvili i o přestávkách ve škole. Zato jsem poněkud rozpačitá z jistého „veselého češství“ (vyhneme-li se anglickým výrazům), jak je vidím

u některých mladých, kterým se omezilo na znalost pár písni, kroků polky a turné po festivalech. Jestli zde v budoucnu český jazyk zůstane, tak možná u několika dětí či mladých, které čeština baví. Rozhodně to ale bude menšinová záležitost, či spíš záležitost jedinců. Problém je také v tom, že kdo už česky umí, jde pak studovat či pracovat do Čech, kde většinou už zůstane.

Ostatně, pokud srovnáme situaci u českých komunit s jinými ukrajinskými národnostními menšinami, pořád ještě zde má češství pevnější kořeny než třeba u Němců, z nichž, pokud to mohu po asi pěti pokusech tvrdit, neuměl německy ani nikdo ze starších nebo Židů, jejichž *Go down, Moses*, kostýmy a bicí se mi také zdály poněkud podezřelé.

S otázkou české kultury také souvisí určitě pnutí či zvláštní propojenost mezi Čechami a Ukrajinou – zatímco pro některé jsou Čechy vysněnou zemí ekonomického blahobytu, většina se jich stěhovat nehodlá. Jsou také lidé, kteří se po kratším pobytu v Čechách vrátili zpět, protože se ve své „pravlasti“ cítili vykořenění a osamělí. Mnoho zdejších rodin je rozdělených – starší většinou zůstali v Čechohradě, mladí odjeli do Čech. Tyto návraty či imigrace do Čech zasahují podstatně do života vesnice – podle odhadů místních se už do Čech odstěhovalo na padesát rodin. Jelikož jsou tu všichni ve vesnici v podstatě spříznění, má každá z rodin někoho svého blízkého v dalekých Čechách, s vyhlídkou na občasný rychlý telefonát a případnou letní návštěvu mladých v Čechohradu.

Těžká je situace myslím hlavně pro staré lidi, kteří často musí volit mezi

dlouhodobým či trvalým odloučením od svých potomků a náročným stěhováním, při němž mají opustit blízké prostředí, známé lidi a způsob života. Ukrajinská mentalita navíc myslím více než česká lpí na rodinných vazbách – nejčastější dotaz, který zde dostávám, je, zda je mi „skučno“ po rodině. Je ale těžké pokoušet se kulturu českých krajanů nějak obecně specifikovat – když jsem například byla přednedáv-
nem na setkání všech krajanských souborů v Lucku, obdivovala jsem krásné kroje Oděských – připomínají trochu slovácké – a potkala jsem krajanů z malých evangelických vesnic nad Oděsou, kde prý ještě spolu všichni, i mladí, mluví česky. Nabízí se ale otázka, zda tato izolovanost nepřináší pro ony Čechy víc negativ než pozitiv a také, jak dlouho tento stav může vydržet, než dospěje do „čechohradského stadia“.

České krajanské vesnice mi tak trochu připomínají místnost, kterou mám jen asi dvacet metrů přes chodbu a od níž mám klíče. Takzvané české muzeum. Uvnitř návštěvník spatří několik vyšívaných košil, pár starých fotografií, kolovrat, reprodukce kolorovaných lidových obrazů Ježíše a Marie, harmoniku a poháry z folklorních festivalů. Místnost se pečlivě uzamyká a je chloubou vesnice, sem jsou zvány příšedší delegace a inspekce. Ale možná že existuje ještě jiný obraz Čechohradu, momentálně mi leží v knihovně, zabalený v ruských novinách – babička Chalupníková mi sesbírala od svých kamarádek sešity s ručně psanými písněmi, jak je zpívali v Čechohradu. Pravopis samozřejmě připomíná spíš dobu národního obrození než současná pravidla,

najdou se zde písně dodnes v Čechách známé, většinu ale vidím poprvé. Můžu se jen dohadovat, kolik z nich je těch starých, přinesených z Čech, a kolik či zda jsou zde také texty, písničky ryze čechohradské.

Babušky mi prý ty písničky někdy zazpívají, ale musí to prý být brzy, dokud ještě není led a ony mohou chodit ven.

Okolo Čechohradu

*Okolo Čechohradu okolo Čechohradu stezička,
okolo ní zelená, okolo ní zelená travička.*

*Šel jsem tam tady jedenkrát,
spatřil jsem tam mou milou,
Anduličku rozmilou s jiným stát.*

*Stáli stáli rozmlouvali,
tak jak by mně truc na truc,
tak jak by mně truc na truc dělali.*

*Truc na truc mně nedělejte,
jen vy se spánembohem,
jen vy se spánembohem milujte.*

*U Dunaje stojí lípa, pod tou lípou stoleček,
vyšívá tam má milá šáteček.*

*Vyšila tam na něj dvě růže,
že ona už milovat, že ona už milovat
nemůže.*

*Vyšila na něm dvě srdce,
že ona už miluje, že ona už miluje mlá-
dence.*

příspěvek zaslala Marie Střízlík Palacká

POHÁDKA

Podzimní vítr pískal v stéblech strnišť a po sklizeném poli čiperně pobíhal malý rejsek. Radostí nadskočil a vypískl, protože se mu podařilo objevit místo, kde se z traktoru usypalo (z rejsčího pohledu) doslova pohádkové bohatství zrníček. Nemeškal a pilně je začal nosit do zásobárny. Úzkostlivě se rozhlížel, zda poblíž není nějaký jiný rejsek nebo myška, kteří by jej o jeho nečekané nabyté bohatství mohli připravit. Proto byl nemile zaskočen, když po chvíli vykoukla z jedné myší díry zvědavá hlavička s korálkovými očima a zavolala na něj: „Rejsku, počkej, neutíkej jako splašený, potřebuji ti něco říct.“ Rejsek jen houkl: „Spěchám!“ a ani se nezastavil. „To tak, myšáku myšatá! Všiml sis, že nosím obilí a chtěl bys taky! Mně je to hned jasné! Raději ještě přidám, ať mi moje obilíčko nikdo nevezme,“ myslel si rejsek a upaloval jako střela. Vtom se zpoza stohu slámy mihl velký mourovatý kocour a rejsek měl v mžiku po starostech s obilím. Myšák zmizel v myší díře a smutně pokyvoval hlavou: „Právě to jsem ti chtěl říct, rejsku, ale neměl jsi čas se zastavit.“

Jarka Cýrusová

Pro bystré hlavy

Milé bystré hlavy,

abyste zjistily dnešní tajenku, napište si nad každý obrázek jeho začáteční písmeno. Do vyznačených mezer pak doplňte písmena, aby slova dávala smysl:

Na konci listopadu společně oslavíme

a pak už nás čeká

Marta Ještěrka Svobodová